

LUX FILMDÍJ

2019. évi program

1) Bevezetés

A LUX FILMDÍJ mutatja az Európai Parlament kultúra iránti elkötelezettségét, és előmozdítja az egyéb európai szakpolitikákkal szorosan összefüggő kulturális sokszínűséget. A Lisszaboni Szerződésnek köszönhető növekvő jogalkotói hatáskörök révén az Európai Parlament erősen szimbolikus jelentőségű kezdeményezéseket is elfogadhat.

Az egyik ilyen kezdeményezés az Európai Parlament filmművészeti díjának létrehozása volt, amelyet első alkalommal 2007-ben – a Római Szerződés 50. évfordulójának évében – ítéltek oda.

A LUX FILMDÍJ évente ráirányítja a reflektorfényt a nyilvános európai vita középpontjába kerülő filmekre. A mozi mint kulturális tömegtájékoztatási eszköz az Európáról és annak jövőjéről szóló viták és gondolkodás ideális fóruma lehet. Az elmesélt történeteken túl, a jelölt vagy a LUX FILMDÍJÉRT versenyben lévő filmek feltérképezik a közös európai értékeket, és kérdéseket fogalmaznak meg velük kapcsolatban, valamint olyan határokon átnyúló témákkal foglalkoznak, mint például a gazdasági és szociális válság, a bevándorlás, az igazságosság, a szolidaritás, a polgári szabadságjogok és az alapvető jogok. A filmek bepillantást engednek az európaiak életébe, meggyőződéseibe, kétségeibe és identitáskeresésébe. A filmek elősegítik a napjaink főbb szociális és politikai kérdéseivel kapcsolatos eltérő álláspontok kifejezésre juttatását, és ennél fogva hozzájárulnak az európai identitás és az Európán belüli különbözőségek szélesebb körben történő megvitatásához.

Az európai filmművészet támogatása révén az Európai Parlament és a LUX FILMDÍJ célja, hogy választ találjon az uniós polgárokkal folytatott kommunikáció új formáinak felkutatása jelentette kihívásokra, az ezerarcú, plurális Európán belüli viták egyik leghűbb tükrévé téve az európai filmművészetet.

A művészetre, a kultúrára és a filmművészetre is fenyegetést jelentő jelenlegi gazdasági, politikai és szociális válsággal való szembenézés során a LUX FILMDÍJ az európai kreativitás és sokféleség támogatására törekszik. Az európai mozi támogatása gyógyírt jelent az Európát megosztó, fizikai és lélektani értelemben egyaránt egyre élesebbé váló határok áthidalásában.

A mozi az egyik leggazdagabb és legerőteljesebb kulturális kifejezőmód, és benne rejlik az életünkön eluralkodó félelemmel és bizonytalansággal való szembeszállás lehetősége. A mozi tükör, amelyben felismerhetjük, hogy mennyi minden közös van bennünk, vagy éppenséggel a köztünk lévő különbségek szokatlanosságát és érdekességét.

2) Az alapelvek

A kulturális sokszínűséget bemutató Európai Parlament

A kultúra és annak sajátos filmművészeti kifejezési formája továbbra is olyan hatékony területek maradnak, amelyeken belül az Európai Parlament folytathatja és folytatnia is kell az Európai Unió polgáraival való kommunikációt, annak érdekében, hogy jobban megismerhessék és megérthessék az Európai Parlamentet. A LUX FILMDÍJ, amely a Parlament önálló, eredeti kezdeményezésének kézzelfogható megnyilvánulása, e cél elérésének egyik módja.

Az Európai Parlament elkötelezett a kultúra iránt

Míg az Európai Unió csak támogatói és koordinációs hatáskörökkel bír ezen a területen, a Parlament hagyományosan a közösségi jog középpontjába helyezi a kultúrát.

A 2010. október 27-én, a Kulturális és Oktatási Bizottság kezdeményezésére a „Mozi és az európai identitások” témáról tartott nyilvános meghallgatás bizonyítéka mindennek, valamint a legutóbbi, 2016. október 10-én Ken Loach, Céline Sciamma és Andrea Segre jelenlétével rendezett, „Az európai mozi szerepéről a holnap Európájában” című meghallgatás is.

Csak néhány példát említve, kiemelhetjük a Nemzetközi Holokauszt Emléknap alkalmából Schulz elnök és Röhrig Géza (legjobb idegen nyelvű film Oscar-díja és LUX filmdíjra jelölt film) részvételével szervezett párhuzamos vetítést, vagy a LUX FILMNAPOK alkalmából a 28 tagállamban rendezett párhuzamos vetítést és vitákat, valamint az európai parlamenti képviselők részvételét a kultúráról, a digitális menetrendről stb. szóló kerekasztalbeszélgetéseken és vitákban a nagy nemzetközi filmfesztiválokon.

A LUX filmdíj további eredményei

A nézettség növelése és a költség/nézettség arányának javítása érdekében 2015 folyamán a Parlament és az Európai Bizottság között folytatott informális egyeztetéseken támogatták az erőforrások összevonásának gondolatát, hogy ismertebbé tegyék a LUX filmdíjat.

A két fél közötti partnerség célja a LUX filmdíj láthatóságának megerősítése az európai filmipar és az európai közélet felé.

Az együttműködés sikeresen zajlott 2016-ban, és 2017-ben és 2018-ban két párhuzamos vetítéssel folytatódott, amelyre a LUX FILMDÍJ szokásos vetítésein kívül került sor, minden európai országot elérve. Ezt az együttműködést 2019-ben is szándékoznak folytatni és javítani.

A 2019. évi európai választások keretében és az új Parlament fényében az Európai Parlamentnek a meglévő szinergiákra kell építenie a Bizottsággal, emellett kívánatos lenne kiterjeszteni az együttműködést több területre is. Néhány javaslat arra, hogy mit lehetne megvalósítani 2019-ben az EP és az EB közötti együttműködés keretében:

- a fiatal közönséget megszólító európai szellemmel összhangban az innovatívnak bizonyuló párhuzamos vetítések folytatása
- együttműködés a LUX díjas filmek online platformokon való jelenléte terén
- együttműködés az EP által a LUX díjas filmek számára készített feliratok rendelkezésre bocsátása terén egy európai filmfelirat-adatbázisban

– együttműködés a kulturális diplomácia terén, a LUX díjas filmeket az Uniót a világban képviselő európai csomag részévé téve

– intézményi szintű együttműködés a 2019. évi európai választások terén.

Bármely együttműködés célja az Európai Parlament láthatóságának és médiacoverage-ének erősítése kell legyen. A jövőbeli irányt az új közönség, különösen a fiatalok és a véleményformálók elérésének kell meghatározni, a LUX filmdíj díjátadó ünnepségét az Európai Parlamenten belül tartva meg.

A LUX FILMDÍJ az európai közéletben

A LUX FILMNAPOKNAK köszönhetően a LUX filmdíjért versenyben lévő filmeket minden évben több mint 240 alkalommal vetítik több mint 50 európai városban mozikban vagy fesztiválokon, kibővítve az érdekelt felek és a véleményformálók hálózatát. A gyakran vitákkal folytatódó vetítéseken csaknem 40 000 mozilátogató vesz részt, és több mint 27 000 követője van a LUX filmdíjnak a Facebookon.

Fiatal európaiak

A fiatal európaiak megcélozása a LUX díj egyik stratégiai iránya. 2010 óta a LUX filmdíj a Giornate degli Autori (Velencei Filmfesztivál) programmal és az Europa Cinemas hálózattal partnerségben hozzájárul a „28 Times Cinema” projekthez, és előmozdítja azt. Ez a kezdeményezés egy intenzív 10 napos képzésen alapul, amelyen 28 fiatal európai mozirajongó vesz részt Velencében. A képzés során európai parlamenti képviselőkkel, filmrendezőkkel, a jelölőtestület tagjaival találkoznak, emellett ők képviselik a Velencei Filmfesztivál legfiatalabb zsűrijét. Miután hazatérnek, „LUX nagykövetekké” válnak, népszerűsítve a LUX díjas filmeket és tevékenységeket a hálózatukban és a környezetükben. A több mint 200 támogatóból, lelkes „LUX nagykövetből” és véleményformálóból álló hálózat évről évre nő.

A LUX filmdíj az oktatási létesítményekben is megjelenik. A filmekről, illetve tágabban Európáról szóló viták és tanulás támogatásához oktatási csomagok érhetők el a versenyfilmekről.

A mozi az európai kulturális modell központi eleme

A filmművészet a kulturális sokféleség értelmezéseinek kikristályosítása révén igazolja kulturális és kereskedelmi értékét minden olyan társadalom számára, amely saját határain belül és kívül befolyást kíván gyakorolni. A film egyike azon kulturális formáknak, amelyek leginkább megteremthetik a közös térséghez való tartozás érzését, és ebben az esetben az európai szellemiséget. A kultúra emberi és politikai konstrukció, és a filmművészet ennek középpontjában áll.

A LUX FILMDÍJ az Európai Parlament kommunikációs stratégiájának része.

A LUX FILMDÍJ olyan eszköz, amely hozzájárul az Európai Parlament kommunikációs politikájához.

Az Európai Parlament a díjra hivatalosan jelölt és a döntőbe jutó filmek kiválasztásával a LUX FILMDÍJ művészeti és filmes legitimitását biztosító, filmszakmabeliekből álló testületet bízott meg.

3) Célkitűzések

- **Az Európai Unióról és szakpolitikáiról zajló nyilvános vita megvilágítása**

- **Az európai (illetve európai koprodukcióban készült) alkotások Unión belüli terjesztésének támogatása.**

Az európai kultúrtáj széttöredezett. Mindössze néhány művész és alkotás képes átjutni a határon és külföldi közönségre találni. Ez alól a mozi sem kivétel. A film eredeti nyelve ugyanis akadályt jelent annak többnyelvű piacon való terjesztésében.

A LUX FILMDÍJ kiemelkedő minőségű, valamennyi uniós nyelvi változatban elérhető európai filmeket, köztük oktatási anyagokat gyűjt.

4) A jelölés folyamata

A filmek jelölésének módja – a jelölőtestület

A 21 személyből álló [jelölőtestület](#), amelynek tagjai az európai filmiparból kerülnek ki, választja ki a LUX FILMDÍJ hivatalos jelöltjeit és a döntőbe jutó filmeket. A testületben megtalálhatók producerek, forgalmazók, mozi-üzemeltetők, fesztiváligazgatók és filmkritikusok, valamint az Eurimages képviselője. Az Európai Bizottság Kreatív Európa programjának képviselője megfigyelőként vesz részt.

A testület tagjait az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottsága jelöli ki. Az előző évi nyertes film képviselője hivatalból tagja a testületnek.

A filmek a jelölőtestület javaslata alapján kerülnek be a LUX filmdíj hivatalos jelöltjei közé és a döntőbe. A jelölőtestület tagjai nem javasolhatnak három filmnél többet. A filmekre az Európai Parlament képviselői, továbbá maguk a filmipari szakemberek is tehetnek spontán javaslatot.

A jelölőtestület azon tagjai, akik részt vettek az egyik versenyben lévő film készítésében vagy értékesítésében, javasolhatnak filmeket, de nem szavazhatnak azokra a filmekre, amelyekhez kereskedelmi érdekük fűződik.

A jelölőtestület abszolút többséggel, vagy ennek hiányában titkos szavazáson elért egyszerű többséggel dönt. A tagoknak titoktartást kell fogadniuk a jelölt filmek (július) és a döntős filmek (július vége) hivatalos bejelentéséig.

A jelölőtestület üléseire áprilisban/májusban kerül sor az Európai Parlament brüsszeli épületében, ahol a tagok megvitatják és kiválasztják a hivatalosan jelölt 10 filmet. Ezeket július elején jelentik be a Karlovy Vary-i Nemzetközi Filmfesztiválon. E 10 kiválasztott film közül a döntőbe jutott három filmet az Európai Unió mind a 24 hivatalos nyelven feliratozzák.

5) Szavazási eljárás és a LUX FILMDÍJ átadása Strasbourgban

A LUX FILMDÍJ nyerteséről az európai parlamenti képviselők döntenek, és döntésüket a novemberi plenáris ülésen jelentik be.

A szavazási eljárás egy hónapig tart, melynek során mindegyik európai parlamenti képviselő egy filmre szavazhat.

Az európai parlamenti képviselők négyféleképpen tekinthetik meg a filmeket:

két héten keresztül az Európai Parlamenten belül felállított LUX vetítőteremben (napi két vetítés);

saját tagállamukban, az EP kapcsolattartó irodái által szervezett LUX filmrendezvény (LUX FILMNAPOK) keretein belül;

az internetes platformon lekérhető videón (jelszó kérését követően hozzáférhető minden európai parlamenti képviselő számára);

vízjeles DVD-n (nagyon kis számban és elsősorban a Kulturális Bizottság tagjai és az alelnökök számára).

A szavazási eljárás a díjátadó ünnepség előtti napon zárul. A szavazás eredményére tehát csak az ünnepségen derül fény.

A LUX FILMDÍJ díjátadó ünnepségét megelőzően újságírói szemináriumra kerül sor, ahol EP-képviselők, szakértők és filmrendezők vitáznak a filmművészetről és Európáról. A díjátadó ünnepségre a strasbourgi plenáris üléssteremben, általában a vitát követően és a szavazást megelőzően kerül sor.

A három versenyfilm rendezője meghívást kap a díjátadó ünnepségre és a plenáris ülés meglátogatására.

A nyertes filmet az Európai Parlament elnöke jelenti be.

A nyertes film képviselőjét felkérjük, hogy intézzen rövid beszédet a plenáris üléssteremben jelen lévőkhez.

A LUX FILMNAPOK 2012-es első megrendezése óta egy külön *Audience Mention* (Közönségdíj) létrehozására került sor, melyet a következő évi filmnapok hivatalos jelölésének közzétételével egyidejűleg zajló júliusi Karlovy Vary-i Nemzetközi Filmfesztiválon hirdetnek ki.

6) Részvételi feltételek

A LUX díjért versengő filmeknek a következő feltételeknek kell megfelelniük:

1. Játékfilmek vagy kreatív dokumentumfilmek vehetnek részt (lehetnek animációk is).
2. Legalább 60 percesek.
3. A KREATÍV EURÓPA (MEDIA) program keretében támogatásra jogosult produkciók vagy koprodukciók eredményei, melyeket az Európai Unió valamelyik tagállamában, illetve Izlandon, Liechtensteinben vagy Norvégiában készítettek.
4. Az európai értékek egyetemességét ünneplik, tanúsítják az európai hagyományok sokszínűségét, megvilágítják az európai integráció folyamatát, és betekintést nyújtanak Európa építésének folyamatába.
5. A 2019. évi LUX FILMDÍJÉRT versenybe szálló filmek fesztiválpremierjére / bemutatójára 2018. május 30. és 2019. április 15. között kerül sor.
6. A filmek nem szerepelhetnek az „A” kategóriás filmfesztiválok (Venice, San Sebastian, Berlin, Cannes, Karlovy Vary és Locarno) első helyezettjei között.

7) Mit kínál a LUX FILMDÍJ?

A LUX FILMNAPOK keretén belül a három döntős filmet feliratozzák az Unió valamennyi hivatalos nyelvén, és DCP-fájlokat készítenek minden uniós tagállam számára. Emellett oktatási csomagokat is összeállítanak az egyes nyelveken, és azokat az Európa-szerte zajló vetítéseken szétosztják.

A LUX FILMDÍJ odaítélése továbbá maga után vonja az eredeti nyelvi verzió(k) látás- és hallássérültek számára az eredetinel több nyelvi verzióra történő adaptációját, illetve a tagállamokban való hatékonyabb népszerűsítést.

A LUX FILMDÍJ egyre jelentősebb névvé válik az európai filmgyártás támogatásában. Segítséget nyújtott filmek számára abban, hogy megtalálják helyüket a piacon, és olyan nagy közönséget érjenek el, amelyre különben nem lett volna lehetőségük.

8) A 2019. évi LUX FILMDÍJÉRT folyó verseny programja

Január

I. 31.: A 2018. évi Közönségdíjra történő szavazás lezárása.

Február

II. 4.: A CULT bizottság ülése: az új jelölőtestület jóváhagyása

II. 7-17.: Berliini Filmfesztivál, eszmecsere szakmabeliekkel a LUX filmdíjról. (Hálózatépítő esemény az Europa Distribution partnerség keretében, az Europa Cinemas, EFA, ARTE stb. találkozója)

A 2019. évi LUX FILMDÍJ kiválasztási folyamatának elindítása

Március

LUX FILMDÍJ & ARTE – a hónap online filmje (a LUX FILMDÍJ kiválasztott filmjeinek vetítése az ARTE online csatornáján)

III. 7-17.: Szófia Filmfesztivál (Bulgária, Szófia és Plovdiv, mint Európa kulturális fővárosa: visszatekintés a LUX filmekre és viták)

Április

LUX FILMDÍJ & ARTE – a hónap online filmje (a LUX FILMDÍJ kiválasztott filmjeinek vetítése az ARTE csatornán)

IV. 11-13.: TEXEL Democracy Alive: fesztivál 5000 fiatal és döntéshozó, a szervezett civil társadalom, vállalkozások, szakszervezetek, véleményformálók, aktivisták és a polgárok részvételével, melynek célja, hogy ösztönözze a polgári szerepvállalást, és növelje az európai demokrácia iránti érdeklődést az európai választások fényében. A LUX filmek vetítése és viták.

IV. 15.: A LUX FILMDÍJ spontán benyújtásának határideje

Április vége/május eleje: A jelölőtestület ülése Brüsszelben a 2019. évi LUX FILMDÍJ 10 hivatalos jelöltjének, valamint a hivatalos döntőbe jutott három film megvitatása és kiválasztása érdekében.

Május

LUX FILMDÍJ & ARTE – a hónap online filmje (a LUX FILMDÍJ kiválasztott filmjeinek vetítése az ARTE csatornán)

V. 9. Európa-napi tevékenységek szerte Európában

V. 14-25.: Cannes-i Filmfesztivál (V. 17-20. – felhívás szavazásra)

Június

VI. 28. – VII. 6. Karlovy Vary-i Filmfesztivál (a LUX filmdíj 10 hivatalos jelöltének és a 2018. évi Közönségdíj bejelentése)

Július

A döntőbe jutott három film és a „28 Times Cinema” zsűritagjainak bejelentése a Velencei Napok római sajtótájékoztatóján.

Augusztus–szeptember

Velencei Napok – a „28 Times Cinema” 10. alkalommal történő megrendezése, a LUX díj döntőjébe jutott három film vetítése.

Október

A 2019. évi LUX filmnapok megnyitása (az EP kapcsolattartó irodái és „Kreatív Európa” irodák) a tagállamokban.

Belső verseny az EP-ben

Európai Art Mozi Nap (partnerségben a CICAÉ-val). Közös kommunikáció, beleértve a vetítéseket is.

November

Egyidejű vetítések Európa-szerte

11–22.: LUX-díjas filmek vetítése

XI. 27.: A LUX filmdíj átadó ünnepsége és újságírói szeminárium Strasbourgban.

December

XII. 7. Európai Filmakadémia díjátadó gála